

E. M.

**Sprawozdanie z posiedzenia
naukowego z okazji uroczystości św.
Tomasza z Akwinu z dnia 7.III.1967 r.**

Studia Philosophiae Christianae 3/2, 364-365

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Ruch Filozoficzny” realizuje zadania, które zaprojektował dla niego Kazimierz Twardowski, założyciel pisma w 1911 r., jego wydawca i redaktor do roku 1938. W roku 1938 Wydawnictwo zostaje przejęte przez Polskie Towarzystwo Filozoficzne, a redaguje kwartalnik dr D. Gromska i dr I. Dąbska. Po drugiej wojnie światowej Wydawnictwo zostaje wznowione w 1948 r. i do chwili obecnej redaguje je prof. dr T. Czeżowski. Przerwy spowodowane pierwszą i drugą wojną światową nie powodują jednak luki w informacji. Zeszyty powojenne podają dane za okresy, w których czasopismo nie mogło się ukazywać.

Kwartalnik wychodzi w małym nakładzie (500 egz.), estetycznie wygląda, cena tomu w prenumeracie rocznej wynosi 80 zł. Należy żałować, że dość często ukazuje się nieregularnie, że w związku z tym zainteresowani życiem filozoficznym otrzymują spóźnione informacje — zawsze jednak cenne, oczekiwane, ważne i niezastąpione, bardzo ułatwiające pracę naukową. Ciesząc się tym Wydawnictwem należy zachęcać do korzystania z tej ogromnie wartościowej pomocy naukowej, właściwie niezbędnego narzędzia pracy w warsztacie badawczym filozofa.

Mieczysław Gogacz

Sprawozdanie z posiedzenia naukowego z okazji uroczystości św. Tomasza z Akwinu z dnia 7. III. 1967 r.

W dniu 7 marca 1967 r. z okazji uroczystości św. Tomasza z Akwinu urządzono na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK akademię. Na program złożyły się: wykład wygłoszony przez doc. dr M. Gogacza pt. „Aktualne dyskusje wokół tomizmu”, odczytanie wybranych tekstów Sumy Teologicznej św. Tomasza, prelekcja Jego Ekscelencji Ks. Bp. Jerzego Modzelewskiego.

Aktualne dyskusje wokół tomizmu — zdaniem autora odczytu — można uporządkować, wyróżniając problemy w stosunku do tomizmu zewnętrzne, jak sprawa stosowalności tomizmu w filozofii, teologii oraz wewnętrzne, jak źródła historyczne i właściwe odczytanie poglądów Tomasza.

Sprawa stosowalności tomizmu wiąże się w środowiskach łowańskich i niemieckich z tendencją do unowocześnienia tomizmu przez wiązanie z tomizmem ujęć głównie egzystencjalistycznych. Istnieje jednak duża grupa uczonych, którzy nie tylko widzą naukową przydatność i wartość tomistycznych analiz rzeczywistości, lecz także precyzując teorię wewnętrznej struktury bytu widzą w niej jedyną drogę do poznania istnienia Boga jako racji uniesprzeczniającej istnienie bytu przygodowego. (W Polsce M. A. Krąpiec, S. Swieżawski, S. Kamiński, A. Stępień i inni).

Rolę filozofii tomistycznej w teologii dość pesymistycznie ujmują Rahner, Antweiler, Urs von Balthasar. W Polsce na dziesiątym Tygodniu

Filozoficznym KUL uczestnicy doszli do wniosku, że racjonalny wykład prawd objawionych nie jest możliwy bez języka filozofii i idących z tym językiem filozoficznym teorii. Trzeba tylko dopilnować, aby to był język oddający najwierniej myśl ewangelii i aby wizja bytu, wprowadzona do teologii była najwierniejsza rzeczywistości.

F. van Steenberghe głosi tezę, że Tomasz uprawiał neoplatonizujący arystotelizm syntetyzując ujęcia platońskie, arystotelesowskie, neoplatońskie i chrześcijańskie. C. Fabro widzi w tomizmie syntezę platonizmu i arystotelizmu, w której na terenie zagadnienia przyczyny została przekształcona platońska teoria partycypacji w teorię realnego złożenia bytu z istoty i istnienia. Maritain i Gilson, Krąpiec wykazują, że tomizm nie jest spójną syntezą różnych filozofii. Jest filozofią i teologią, zawiera rozwiązania neoplatońskie i arystotelesowskie, lecz nie na zasadzie spójnej syntezy. Różni się od innych ujęć egzystencjalną wizją bytu, przekraczającą dotychczasowe metafizyki.

Możemy jednak obserwować obok egzystencjalnej także esencjalizującą tendencję w tomizmie. Akcentuje się w niej doskonałościowe pojęcie bytu. Tę tendencję reprezentują dziś np. L. de Raeymaeker, C. Fabro, D. H. de Petter, J. van Boxter, J. B. Lotz, E. Coreth, S. Trooster i wielu innych.

Jego Eksceleńcja Ks. Bp. J. Modzelewski w prelekcji wygłoszonej do uczestników akademii podziękował najpierw w imieniu Księdza Prymasa za zorganizowanie akademii ku czci św. Tomasza, a następnie przedstawiwszy sylwetkę duchową św. Tomasza zachęcił wszystkich do realizacji we własnym życiu tego, co u św. Tomasza najbardziej dało się zauważać mianowicie świętość i wiedzę.

E. M.

Ogólnopolskie Konferencje Etyków

Katedra etyki na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego organizuje od trzech lat doroczne Ogólnopolskie Konferencje Etyków.

I *Ogólnopolska Konferencja Etyków* odbyła się w Nieborowie w dniach 10—14 maja 1965 r. Program Konferencji obejmował zarówno dyskusję nad zagadnieniami praktycznymi jak i teoretycznymi. Pierwsze poświęcone były sprawom związanym z nauczaniem etyki na wyższych uczelniach polskich oraz ocenie aktualnej sytuacji w stanie kadry naukowej etyków polskich. Dyskusje teoretyczne miały za podstawę referaty wygłoszone podczas Konferencji w następującej kolejności:

T. Kotarbiński, O istocie oceny etycznej;

M. Ossowska i I. Lazari-Pawłowska (dwugłos), O pojęciu moralności;

J. Keller, Najnowsze prądy i kierunki w etyce katolickiej;